

Forhandling

Sonja Mikkelsen (S):

Der var vist ikke mange, der hørte den lange titel, men det er godt, at den nu bliver forkortet. Det er jo nemmere at få sagt.

Forarbejdet før fremsættelsen af dette lovfor-slag er langt. Vi havde en OECD-evaluering af forskningen og forskningens kvalitet i Danmark i 1994, og det førte til nogle initiativer, som skul-le stramme op på den måde, vort forsknings-rådgivende system er skruet sammen på. Der blev etableret et udvalg med departementschef Knud Larsen i spidsen, og udvalget kom med et forslag, der bl.a. indebar, at man skulle reducere antallet af forskningsråd til tre, etablere et nyt Danmarks Forskningsråd og etablere nogle offentlige forskningsudvalg, som skulle styrke ministeriernes muligheder for at se deres egen forskning i en større sammenhæng.

Det hele blev samlet i et lovforslag, som vi behandlede sidste forår, og her besluttede vi at etablere Danmarks Forskningsråd og de offentlige forskningsudvalg, mens vi ikke kunne blive enige om det tredje element. I stedet blev vi enige om at bede Danmarks Forskningsråd om at komme med et forslag, og Danmarks Forskningsråd barslede med et forslag i efteråret, som også indebar, at der skulle etableres tre forskningsråd med lidt anderledes arbejdsfordelinger, end der oprindeligt var lagt op til.

Dette forslag har nu været ude til høring, og det er også blevet skudt ned, kan man vist roligt sige. Men det er vel typisk, at når man spørger nogle, som skal have deres forhold revideret, om deres holdning til det, siger de nej tak, fordi de har bedst styr på tingene, som de nu engang ser ud.

Men for at komme videre har forskningsmi-nisteren nu fremsat et forslag om dette tredje element, som skal skabe den helhed i dansk forskningsrådgivning, vi har manglet. Dette tredje element består af to led, nemlig Forskningsforum og seks forskningsråd. Disse seks forskningsråd er som udgangspunkt identiske med de nuværende og beholder de nuværende funktioner – fondsfunktionen primært – og med en uantastet ret og pligt til at støtte projekter, også projekter, som ikke er i harmoni med egentlige strategiplaner og forskningsinstitutio-nernes prioriteringer, men som i sig selv rum-mer en kvalitet.

Forskningsrådene skal fortsat fremme større bevillinger på samme måde, som de har gjort i

de senere år. De skal operere inden for fælles retningslinjer for ansøgninger og deres behand-linger, så det bliver nemmere for de enkelte forskere at finde ud af, hvad det egentlig er, der kræves af informationer i forbindelse med en ansøgning. De skal også i fremtiden sikre, at der gives begrundede afslag, så de enkelte forskere kan se, hvad der har været baggrunden for, at man ikke vil støtte et projekt.

Forskningsrådene skal også være opmærk-somme på, at de fortsat skal bære et selvstæn-digt ansvar for at fremme de tværvideenskabelige aktiviteter, ligesom de får pligt til at bidrage til de programmer og programkomiteer, som iværksættes af Forskningsforum. Endelig skal forskningsrådene være opmærksomme på at styrke deres samarbejde med de eksisterende forskningsinstitutioner, så den fremragende forskning, forskningsrådene er med til at frem-me, kan forankres og blive varig i de eksisteren-de forskningsmiljøer og dermed også blive til gavn for undervisningen af de studerende.

Forskningsforum, som er det nye element, skal primært etableres for at sikre, at de tvær-videnskabelige aktiviteter og programmer også får opmærksomhed. Forskningsforum kan eta-blere programkomiteer for at etablere projekter, der går på tværs af de forskellige videnskabelige områder, forskningsrådene ellers tager sig af. Forskningsforum skal også sikre, at der bliver sammenhæng i den faglige rådgivning af rege-ringen, Folketinget og Danmarks Forsknings-råd, og at nye forskningsfelter bliver placeret som et forskningsrådsanliggende, hvis der er tvivl om, hvilket forskningsråd der bærer ansvaret for konkrete projekter.

I Socialdemokratiet lægger vi vægt på at få skabt denne helhed i rådgivningssystemet. Den skal være basis for fornyelsen af vores forsk-ning, som jo er noget af det, vi skal leve af, og som vores velfærdssamfund fortsat skal udvik-les af.

Det er vigtigt, at der stadig bliver plads til det mere traditionelt disciplinorienterede, men også, at der nu i højere grad bliver sat fokus på det tværvideenskabelige, og at vi med Forskningsforum får et nyt fundament for de politiske initiativer, som fornuftigt kan placeres inden for rådssystemet.

Jeg vil gerne slutte med at appellere til alle partier om, at vi denne gang i fællesskab prøver at finde frem til en løsning, som er baseret på kvalitet, relevans og fornyelse.